

GENESIS

(HAY LAPPUNA)

Hay nunlutuwan Apu Dios hi am-in

*(Juan 1:1-3,10 Acts 4:24 Colossae 1:16
Hebrews 1:2 Revelation 4:11)*

1 ¹Handih lappuna ya lintun Apu Dios di kabunyan ya luta. ²Mu maid ni-an di napkol an umat tuh luta ya maid di niha-ad hidi te adallom an liting ya abuy wadah di ya tapottapol. Ya wada nan Espiritun Apu Dios an umat hi dibdib nah tap-on di liting.

Hay namangulun algo

³Ya kimmalih Apu Dios an kananay “Mawaday pat-al.” Ya pimmat-al. ⁴Ya maphod hidiyen lintuna. Inappil nay pat-al ya tapol ⁵ot nan pat-al ya nginadananah algo ya nan tapol ya nginadananah hilong. Ot mala-uh diyen hilong ot mabigat ya hidiyey namangulun algo.

Hay mikadwan algo

^{6,7}Ya kanan bon Apu Dios di “Mawaday mangodwa nah liting ta wadah nuntap-o ya wadah nunda-ul.” Ya athidiy naat. Hanan wadad tap-o ya hidiye nadan kulabut an kalpuwan di udan ya nan wadad da-ul ya nan liting tuwali tuh luta. ⁸Nan nuntap-o ya

nginadanan Apu Dios hi kabunyan. Nahilong bon diye ot mabigat ot hidiyey mikadwan algo.

Hay mikatlun algo

⁹Ya kanan Apu Dios di “Amungok nan liting ta maappil ta matiboy luta.” Ya athidiy naat.* ¹⁰Ot nan mamaga ya nginadananah luta ya nan naamung an liting ya nginadananah baybay. Ya hidiyen lintun Apu Dios ya maphod. ^{11,12}Kimmali boh Apu Dios an kananay “Tummol tuh luta am-in di nunhihinnatkon an mitanom ya kakaiw an bumungan waday buwana ta nanongnan waday athidin mitanom.” Ya nawadan am-in. Ya maphod dadiyen lintun Apu Dios. ¹³Ot mahilong bo ot mabigat ya hidiyey mikatlun algo.

Hay mikap-at an algo

¹⁴Kanan bon Apu Dios di “Mawada day pat-al hi kabunyan ta maappil di algo nah hilong ta pangiang-angan hi tiempo, algo, toon ya nadan tiempon di toon. ¹⁵Ta dadiyen pumat-al hi kabunyan ya pat-alan day luta.” Ya naat datuwe. ¹⁶Lintunay

---

*2 Pedro 3:5

duwan o-ongal an dilag. Hanan algo an manilag tuh luta nah mapat-al ya nan bulan an manilag tuh luta nah hilong. Ya athidi bon winadana hanadan dakol an bittuwon. ¹⁷Inhaad na datuwen dilag ad kabunyan ta mamat-al hi luta ¹⁸nah hilong ya nah mapat-al ta maappil di mapat-al ya tapol. Ya hidiyen lintun Apu Dios ya maphod. ¹⁹Nahilong bo ot mabigat ya hidiyey mikap-at an algo.

Hay mikaliman algo

²⁰Kanan bon Apu Dios di “Mawadan am-in di nunhihinnatkon an matagun mihaad hi liting ya mapnuy kabunyan hi nunhihinnatkon an muntayyapan.” ²¹Ot mawadan am-in di nunhihinnatkon an matagun wadah baybay an oongngal day udum. Ya athidi bon lintunay nunhihinnatkon an hamuti. Ya maphod dadiyen lintun Apu Dios. ²²Binendisyonana nadan wadah liting ta dumakol da ta mapnu day baybay ya athidi bon binendisyonana nadan hamuti ta dumakkodakkol da. ²³Nahilong bon diye ot mabigat ya hidiyey mikaliman algo.

Hay mikan-om an algo

^{24,25}Kanan bon Apu Dios di “Mawada tuh luta am-in di nunhihinnatkon an animal, mailom ya adi. Ya mawada day mundallanan, nadan mungkaddapan ya nadan mumbulluhan.” Ya nawada da. Ya maphod dadiyen lintun Apu Dios.

²⁶Ya kanan bon Apu Dios di “Ad uwani ya lutuwon taku moy tagu an umat* ke ditaku ta pun-ap-apun am-in nadan mumbibiyag tuh luta, kabunyan

ya baybay.” ²⁷Athidiy inat Apu Dios an lintu nay tatagu an miingngoy pangi-eda ke hiya. Ya nan lintuna ya lalaki ya babai.* ²⁸Ot bendisyonan Apu Dios dida an kananay “Mahlag kayu ta dumakol kayu ta maboblaysan am-in tun luta ya nangamung kayu tuh luta. Dakayu boy nangamung nadah dolog hi baybay, nadah hamuti ya am-in di animal.”

²⁹Kanana boy “Indadaan kuy nunhihinnatkon an nitanom ya kaiw an bumunga ta waday kanon yu. ³⁰Ya winadak di holok ya nadan udum an nitanom ta kanon nadan waday biyag na umat hi animal ya hamuti.” Ya am-in datuwe ya inat na ta kiphodan da. ³¹Ya maphod am-in dadiyen lintun Apu Dios. Nahilong kediye ot mabigat ya hidiyey mikan-om an algo.

Hay mikapitun algo

2 ¹Athituy nunlutuwan Apu Dios hi luta ya kabunyan ya am-in di wadah di. ²Ginibbunan am-in dadiyen ngununa ot nah mikapitun algo ya nun-iyatu.** ³Binendisyonanah diyen mikapitun algo ya imbilang nah diyen algon ngilimon te kediye nangibbunanah ngununa ot mun-iyatu.

⁴Athituy nunlutuwan Apu Dios tuh kabunyan ya luta ya am-in nadan wadah di.

Nan Lagunta ad Eden

Kediye nunlutuwan Apu Dios hi luta ya kabunyan ya ⁵maid di nitanom ya maid di tinummol hi nganneh diye te maid di impaalinah udan ya maid di

*1 Corinth 11:7

*Mateo 19:4 Marcos 10:6

**Hebrews 4:4,10

muntanom, ⁶mu indani ya wadaday mun-otbol ta madanuman di luta.

⁷Indani ya immalah Apu Dios hi luta ot kapyonay adol di tagu ot hap-udanay olongna ya yimmahya.*

⁸Wada nan tinanoman Apu Dios an lagunta ad Eden nah nangappit hi timilan di algo ot hidiy pangiha-adanan diyen tagun lintuna. ⁹Impatmol nah diy nunhihinnatkon an mungkakaphod an kaiw an maphod di bungada. Hanah gawwan diyen lagunta ya wada nan kaiw an umidat hi nitaguan ya wada

bo nan kaiw an umidat hi laing di tagu ta inilaon day maphod ya gaga-iho.

¹⁰Ya wada bo nan wangwang hidid Eden an mundanum nah nitanom nah lagunta. Mu nah e-elena ya naganodwan numbalin hi opat an wangwang. ^{11,12}Hay ngadan nan namangulu ya Pison an indalana nah bobled Havilah. Hidiy kahamakan di namahman balituk ya nadan nabalol an batu ya nadan konakkonan an nabanglun lotan di kaiw. ¹³Ya nan ngadan di mikadwan wangwang ya Gihon an indalana nah bobled Kuh.

---

*1 Corinth 15:45

¹⁴Ya hana ken mikatlun wangwang ya Tigris an indalanad Assyria nah nangappit hi timilan di algo. Ya nan mikap-at an wangwang ya hidiye nan nangadanan hi Euphrates.

¹⁵Hi Apu Dios ya inha-ad na nan lintunan tagu hidid Eden ta hiyay mumpaptok hidi. ¹⁶Kanan Apu Dios ke hiyay “Am-in di bungan tudan kaiw ya damanan kanom, mu ¹⁷ammuna nan ohan kaiw an adim kanon di bungana. Hidiye nan mangidat hi laing an manginilah maphod ya gaga-iho. Te deket kanom hidiye ya mate ka.”

Hay naltuwan Eva

¹⁸Indai ya kanan Apu Dios di “Adi maphod an maoh-ohhah tuwen lalaki. Mangapyaak hi daydayunan pungkadwana an bumaddang ke hiya.”

^{19,20}Hi Apu Dios ya lintuna tuwalin am-in nadan animal ya hahamuti an lutay nakapyaan da. Dadiyen lintuna ya ena impatibo nah lalaki ta ngadanana dida ot nan nungngadanah hin-oh-an dida ya hidiyey nunnanong an ngadan da. Mu maid ke dadiyey daydayunan pun-ibbanan bumaddang ke hiya. ²¹Ot hay inat Apu Dios ya impahuyop na nan lalaki ot kaanonay ohan gunit nah taglang na ot ahina punduttumon nan laman. ²²Kinapyanah diyen gunit hi babai ot iena nah kad-an nan lalaki. ²³Kanan nan lalakiy “Maphod ta dehtu on pun-ibbak an kapaddung ku. Hiya ya nalpuh gunit ku ya laman ku. Babaiy ngadana te nalpuh lalaki.” ²⁴Hituwey gapunan deket malahin di lalaki ya tayanana da inanan amana ta miaddum nah babai ta kay da oha.*

²⁵Datuwen namangulun lalaki ya babai ya uggeda nabalwatiyan, mu adida bumain.

Hay nunliwatan di tagu

3 ¹Am-in di animal an lintun Apu Dios ya nan ulog di katalalaman. Kanan nan ulog nah babaiy “Kon makulug an kinalin Apu Dios ke dakayun adi kayu kuman hi bungan di kumpulmin kaiw ketuwen lagunta?” ²Ya kanan nan babaiy “Damanan kanon miy bungan di kumpulnan kaiw hitu, ³mu kanan Apu Dios di ammuna nan bungan nan kaiw an nigawwa an adimi kanon ya adimi dapaon, te mate kami hin kanon mi.”

⁴Kanan nan ulog nah babaiy “Makangullug kayu! Adi kayu kaya mate. ⁵Man-uket kananah di ya inilanan deket kanon yu ya kay madiyat di matayu an miingngo kayu mon hiya an inilaon yu hin nganney maphod weno gaga-iho.”

⁶Ot hay pangang-ang nan babai ya makaphod ya mahong-oy bungan nan kaiw. Ya immalih nomnom na an maphod di lumaing ot e umala ot kuman. Indatana nan inayana ot kuman damdama. ⁷Kediyen kinan da nan bunga ya makulug an kay nadiyat di matada ot papohdanan dan maid di bulwatida. Ot kumugut da moh tubun di kaiw an kanan dan fig ot panani dah adol da.

⁸Ya mungkahilong kediyen ya dingngol dah Apu Dios an mundaldallanan nah lagunta ot eda mitalu nadah waday kakaiw. ⁹Kimmalih Apu Dios ke Adam an kananay “Daan kayu?” ¹⁰Himmumang

*Mateo 19:5 Marcos 10:7,8 Ephesus 5:31

hi Adam an kananay “Dingngol kun mangali ka ya timmakutak ot adik pinhod an tibonak an maid di bulwatik, kinali nuntaluwak.”

¹¹Kanan Apu Dios di “Dahdiy nangalin he-an numbolad ka? Kon kinan yu nan bungan kinalik an adiyu kanon?” ¹²Kanan nan lalakiy “Tun indat mun pun-ib-ibbak an babaiy nangidat ke ha-on ot kanok.” ¹³Ot kanan Apu Dios nah babaiy “Antipet em inat di athidi?” Kanan nan babaiy “Hinaulak nah ulog.”

¹⁴Ot kanan Apu Dios nah ulog di “Makastigu ka hi nangatam kediye. Am-in hanadah animal an lintuk ya he-ay namahig di punholtapanah dug-ak. Mipalpud uwani ya mumbulluwan ka ya hay dap-ul di kanom. ¹⁵He-a ya nadan holag mu ya nan babai ya nadan holag na ya mumbuhhulan kayu ta inggana. He-a ya kalatom di hukin nan holag nan babai

ya hiya ya ahina damdama tugmilan di ulum.”

¹⁶Kanan Apu Dios damdama nah babaiy “He-a ke ya udmak di ligat mu nah puntungowam an namahig di hakit na on ahika nuntungo. Mu hiya damdaman nan inayam di tangadom ya hiyay un-unudom an pun-ap-apum.”

¹⁷Ya kinalin Apu Dios damdama ke Adam di “Gapu te inidngol mu nah inayam ot kanom nan bungan iadik ya dug-ahak tun luta ta maliligatan kat ingganah ngunum on ahi waday kanon yu. ¹⁸Tummol day holok ya pagit, ta hidiye nan ahiyu pungan di kumpulmin nitanom. ¹⁹Kah-in di munligat ka ya ilingotam di ngunum ta ahi waday aniyom. Athidit nangamung di biyag mu inggana kibangadam hi lutan nalpuwam te lutay nakapyaam, kinali luta boy pumbalinam.”

²⁰Hay nungngadan Adam nah inayana ya Eva te hiyay ahi pun-inan am-in di tatagu. ²¹Indani ya

binulwatiyan Apu Dios didah bulwati
an nakapyah bolat di animal.

**Hay nundog-alan Apu Dios ke
da Adam ke Eva nah lagunta**

²²Ot kanan Apu Dios di “Ad
uwani ya niingngo moy tagun ditaku an
inilada hin nganney maphod weno
gaga-iho. Mahapul an adida kuman nah
bungan di kaiw an umidat hi biyag te
indani ya munnananong di biyag da.”
²³Ta hidiye nan dinog-al mon Apu Dios
dida nah lagunta ad Eden ta eda
ngunuwon nan lutan nangal-an Apu
Dios hi kinapyana nah lalaki. ²⁴Ya nah
nangappit hi timilan di algo nah
lagunta ad Eden ya inha-ad Apu Dios
nan anghel an pungguwalyana an
mundadalang di otak na an kumpulmiy
pangihangga na. Ta maid di e mih-up
kediye kaiw an umidat hi biyag.